

Liikennesuunnittelupeli

31.10.2011 Joensuu

S. Majaniemi

Suunnittelu pelinä

- **Aihe:** kaupunkisuunnittelupeli (esimerkissä keskitytään liikennesuunnitteluun)
- **Idea ja toteutus:** sovellettavissa mihin tahansa kaupunkisuunnittelun osa-alueeseen
- **Pelurit:** kaupunkilaiset, virkamiehet, valtuutetut, puolueet, kansalaisjärjestöt, eturyhmät

Kaikki on avointa

- ❑ Peliympäristö: avoin ja ilmainen wikialusta
- ❑ Suunnitelmat ja ehdotukset
- ❑ Kritiikki
- ❑ Vertailut
- ❑ Mallit
- ❑ Data
- ❑ Perustelut, taustamateriaalit
- ❑ Analyysitulokset
- ❑ Äänestystulokset

Pelin tavoite

- ❑ Yksinkertaisimmassa peliskenaariossa kaupungin johto haluaa tehdä yhteisöllisen päätöksen siitä, mihin uudet pyöräkaistat ja pyörätaskut olisi sijoitettava, tai mitkä kadut voitaisiin pyhittää kävelykaduiksi.
- ❑ Miksi kannattaa 'vaivata' kaupunkilaisia mukaan suunnitteluun 'vaikeuttamaan' virkamiesten työtä? Vastaus: pelkästään virkamiesvalmisteluun pohjautuva valtuutettujen tekemä päätös voi johtaa siihen että kukaan ei kallilla rakennettuja uusia pyöräteitä käytä koska ne kulkevat 'väärässä' paikassa.

Pelin dynamiikka

- Ilmoittaudu
- Ryhmyty
- Raamita
- Ehdota
- Vertaile
- Äänestä
- Tee virallinen aloite
- Ajetaan virallisen prosessin rinnalla
- Iteratiivinen oppimisprosessi

Tunnusluvut ja ehdotusten vertailu

- Jotta ehdotuksia voitaisiin kvantitatiivisesti **vertailla** keskenään, voidaan niille laskea liikennesimulaatiomallien pohjalta erilaisia **tunnuslukuja** (indeksejä), jotka kiinnostavat eri eturyhmiä. Esim. kaupungin johtoa kiinnostaa ehdotusten kokonaishinta, yksittäistä kaupunkilaista mahdollinen veroäyrin korotus tai esim. liikennejärjestelyehdotusten henkilökohtaiset terveysvaikutukset.

Tunnuslukujen tuottaminen

- ❑ Mitä mallit ovat?
- ❑ Miten ne käyttävät ja tuottavat avointa dataa?
- ❑ Miksi malleja käytetään? (Suunnittelun, päätöksenteon ja koulutuksen apuvälineitä)
- ❑ Asettaa pelaajat samalle viivalle konsulttien ja virkamiesten kanssa teknologisesti sekä kielellisesti
- ❑ Voidaan käsitellä mustana laatikkona, pelikäyttö ei edellytä erikoisosaamista
- ❑ Osaavalle käyttäjälle mahdollistaa vapaan muokkauksen, parantelun ja verifioinnin

Tunnuslukuja

- ❑ Paljonko ehdotus maksaa (verovaikutus)
- ❑ Paljonko ehdotus tuottaa CO2-päästöjä (ympäristövaikutus)
- ❑ Paljonko ehdotus tuottaa pienhiukkaspäästöjä (vaikutus kaupunkilaisten terveyteen)
- ❑ Kuinka paljon liikenteen meluhaitat kasvavat tai vähenevät
- ❑ Kuinka paljon matka-ajat muuttuvat valituilla reiteillä
- ❑ Kuinka kaupunki voi säästää ja samalla parantaa joukkoliikennettä
- ❑ jne.

Mitä uutta?

- ❑ Uudet (epämuodolliset) ryhmät (kansalaisjärjestöt, asunto-osakeyhtiöt, koululaiset jne.) pääsevät tekemään konkreettisia ehdotuksia
- ❑ Ehdotuksia ja niiden vaikutuksia voidaan *kvantitatiivisesti* ja avoimesti vertailla keskenään
- ❑ Kaupunkilaisten arvot ja tottumukset ja tulevat huomioiduksi konkreettisesti niin mallituloksissa kuin ryhmien suosikkivaihtoehtojen valinnassa (esim. ympäristötietoiselle ryhmälle hiilidioksidipäästöjen pieneneminen voi olla ehdotusvalintaa ohjaava tekijä kun taas ammattiautoilijoiden ryhmälle se voi olla keskustan läpäisyajan puolittuminen)
- ❑ Keskusteluun nousee uusia ideoita ja näkökulmia
- ❑ Peli hyödyntää eri toimijoiden osaamista (kts. Uudet roolit) yhteisen ongelman ratkaisussa

Voidaanko toteuttaa?

- Toteutus lähes ilmainen
- Kaikki on jo olemassa ja paketti kasassa
- Muokattavissa
- Ylläpito halpaa
- Mutta mitä sanovat kuntalaiset, virkamiehet ja poliitikot?
- Käytäntöjen ja ajatustapojen muuttaminen vaatii työtä (yhteiskeskustelu)

Pelin laajennuksia

- Kaupankäynti
- Liittoutuminen
- Tarjousten tekeminen

Lisätietoja

- ❑ http://fi.opasnet.org/fi/Osallistuva_kaupunkisuunnittelu_Joensuu_ssa (31.10 koulutustilaisuus, kaikki kiinnostuneet tervetulleita mukaan, materiaalit tulevat myös nettiin)
- ❑ http://fi.opasnet.org/fi/Joensuun_keskustan_liikennemalli_J1 (Joensuun keskustan liikennemalli ja avoin data, jota hyödynnetään myös tässä esitelmässä)
- ❑ http://fi.opasnet.org/fi/Helsingin_seudun_liikennemalli (pidemmälle kehitetty malli pääkaupunkiseudulle)
- ❑ <http://www.biomedcentral.com/1471-2458/5/123> (Open Access-julkaisu edellisen mallin pohjalta. Osoittaa yhdistelmäliikenteen edut, suoraan päättäjien hyödynnettävissä olevia tuloksia)